



ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2014 - 2019

Комисия по заетост и социални въпроси

2014/2238(INI)

5.3.2015

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно инициативата за зелена заетост: оползотворяване на потенциала на зелената икономика за създаване на работни места
(2014/2238(INI))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Джийн Ламбърт

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	9

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно инициативата за зелена заетост: оползотворяване на потенциала на зелената икономика за създаване на работни места (2014/2238(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията „Инициатива за зелена заетост: оползотворяване на потенциала на зелената икономика за създаване на работни места“ (COM(2014)0446),
- като взе предвид съобщението на Комисията „Зелен план за действие за МСП“ (COM(2014)0440),
- като взе предвид съобщението на Комисията „Към кръгова икономика: Програма за Европа с нулеви отпадъци“ (COM(2014)0398),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията „Използване на потенциала за създаване на заетост на екологосъобразния растеж“ (SWD(2012)0092),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 6 декември 2010 г. относно „Политики за заетост за конкурентна и екологосъобразна икономика с ниски въглеродни емисии и с ефективно използване на ресурсите“,
- като взе предвид Решение 2010/707/ЕС на Съвета от 21 октомври 2010 година относно насоки за политиките за заетост на държавите членки,
- като взе предвид проучването на ОИСР/Европейски център за развитие на професионалното обучение от 2014 г. относно „По-екологосъобразни умения и работни места – проучвания на ОИСР за „зелен“ растеж“,
- като взе предвид доклада на Европейската обсерватория по заетостта от април 2013 г. относно „Насърчаване на създаването на зелени работни места по време на кризата: сборник най-добри практики в Европа“,
- като взе предвид доклада на Международната организация на труда/Европейския център за развитие на професионалното обучение от 2011 г. относно „Умения за зелени работни места: цялостен поглед – обобщен доклад въз основа на проучвания от 21 държави“,
- като взе предвид доклада на Европейския център за развитие на професионалното обучение от 2010 г. относно „Умения за зелени работни места – европейски обобщен доклад“,
- като взе предвид работния документ на ОИСР и Въглероден фонд за Европа, програма „Местна заетост и икономическо развитие“ (LEED), от 8 февруари 2010 г. относно „Зелени работни места и умения: последиците за местния пазар на

труда от борбата с изменението на климата“,

- като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2013 г. относно „Екоиновации – разкриване на работни места и осигуряване на растеж чрез политиката в областта на околната среда“¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 15 март 2012 г. относно пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност²,
 - като взе предвид своята резолюция от 7 септември 2010 г. относно развиване на потенциала за разкриване на нови работни места в нова устойчива икономика³,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси и становищата на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните и на комисията по правата на жените и равенството между половете (A8-0000/2015),
- A. като има предвид, че глобалните тенденции, като например неефективното използване на ресурсите, непоносимият натиск върху околната среда, изменението на климата и нарастващите социални неравенства и социално изключване са достигнали почти крайни предели, отвъд които не могат да се предотвратят необратимите последици за нашите общества и естествената околна среда;
- Б. като има предвид, че има опасност липсата на последователна политическа реакция за преодоляване на тези предизвикателства да остави неизползвана значителна част от потенциала за заетост на един екологосъобразен и социално приобщаващ преход;
- В. като има предвид, че в отговор на тези заплахи се наблюдава развитие на нови сектори, промяна в рамките на много други и упадък на някои сектори, като например тези, които силно замърсяват околната среда; като има предвид, че по отношение на последния сектор следва да се обърне специално внимание на работната сила от гледна точка на преквалификацията и алтернативната заетост;
- Г. като има предвид, че на конференцията на страните по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, проведена в Канкун през 2010 г., ЕС и неговите държави членки се ангажираха да гарантират „справедлив преход на работната сила, който създава достоен труд и качествени работни места“; като има предвид, че един справедлив преход за всички към екологично устойчива икономика трябва да бъде управляван добре и да допринесе за постигането на целта за осигуряване на достоен труд за всички, социално приобщаване и

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0584.

² ОВ С 251Е, 31.8.2013 г., стр. 75.

³ ОВ С 303Е, 20.10.2011 г., стр. 6.

изкореняване на бедността;

- Д. като има предвид, че потенциалът за разширяване на „зелените“ работни места е възпрепятстван от недостиг на умения, причинен от редица фактори;
- Е. като има предвид, че са налице явни доказателства, че преминаването от облагане на труда към екологично данъчно облагане, инвестирането в енергийна ефективност и ефективно използване на ресурсите и развитието на веригата за доставки посредством ясна промишлена стратегия имат положително въздействие върху създаването на работни места;
- Ж. като има предвид, че ясно поставени средно- и дългосрочни цели могат да бъдат важни двигатели на промяната, и като има предвид, че законотворчеството на ЕС също играе важна роля в това отношение; като има предвид, че целенасочените инвестиции, водещи до създаването на работни места, следва да произтичат от ясна политическа рамка и да бъдат съобразени с нея;
- З. като има предвид, че МСП са важни генератори на заетост и са водещи в много „зелени“ отрасли, но могат да срещнат особени затруднения при изпълнението на потенциала на прехода за създаване на работни места;

Към зелена икономика – възможности за пазара на труда

- 1. подчертава, че един преход към устойчиви общества и икономики, включващ устойчиви модели на потребление и производство, генерира потенциал както за създаване на нови работни места, така и за преобразуване на съществуващите работни места в зелени работни места в почти всички сектори и по цялата верига за създаване на стойност;
- 2. отбелязва, че този преход съдържа значителен потенциал за създаване на работни места на местно равнище, които не могат да бъдат преместени в чужбина, включително в засегнати от кризата сектори;

Справедлив преход и достоен труд

- 3. приветства изявлението на Комисията, че реструктурирането следва да се третира по социално отговорен начин;
- 4. призовава Комисията и държавите членки да се ангажират с „пътна карта за справедлив преход“, която да съчетава амбициозни екологични цели със строги социални изисквания, включително насърчаването на достоен труд, здравословни и безопасни условия на труд и програми за обучение и умения, както и укрепването на правото на информиране, консултиране и участие на работещите по въпроси, свързани с устойчивото развитие, а така също и ефективно представителство на работната сила;
- 5. припомня, че в преразгледаната стратегия на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд следва да се отчитат специфичните рискове в нови сектори;

6. подчертава, че за предвиждане на промените в заетостта е нужно проактивно управление на промяната и че дългосрочното планиране е от съществено значение за гарантирането на ефективен преход и стабилна заетост;
7. отбелязва, че някои региони са изправени пред повече предизвикателства, отколкото други; призовава местните и регионалните органи на управление и социалните партньори колективно да въведат пътни карти за подпомагане на общностите и работниците, засегнати от промяната;
8. подчертава значението на участието на работниците в тези промени; призовава за включването на „зелени представители“ на профсъюзите, които да си сътрудничат с работодателите за повишаване на устойчивостта на работните си места;

Умения за зелена заетост

9. приветства предложените от Комисията инструменти за развитие на уменията и прогнозиране на потребностите от умения; подчертава обаче, че са необходими по-амбициозни действия;
10. призовава държавите членки и регионалните органи на управление да ангажират социалните партньори и доставчиците на услуги в областта на обучението и да приемат и прилагат стратегии за развитие на уменията с цел подобряване на общи, секторни и специфични за дадена професия умения;
11. отбелязва, че тези стратегии следва да включват определянето на разликите в уменията и целеви програми за професионално обучение и учене през целия живот; подчертава, че е необходимо в стратегиите да се включат активно както изгубилите работата си, така и нискоквалифицираните работници, изложени на риск от изключване от пазара на труда; подчертава, че е необходимо да се предприемат стъпки за преодоляване на дисбаланса между половете в някои сектори;
12. призовава държавите членки да включат устойчивото развитие и екологичните компетентности и умения в системите за обучение и образование; припомня значението на уменията в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ);
13. изтъква необходимостта от целенасочени действия от страна на публичните органи и служби за преодоляване на недостига на умения; призовава държавите членки да обучат персонал в органите и службите по заетостта, за да интегрират уменията за зелена заетост в рамките на политиките на пазара на труда;

Съгласуваност на политиките за пълноценно развитие на потенциала на устойчивите икономики за създаване на работни места

14. призовава Комисията и държавите членки да приемат амбициозна и интегрирана регулаторна, фискална и финансова рамка за гарантиране на устойчиви инвестиции и за насърчване на иновациите, като по този начин се отключи изцяло потенциалът на тези промени за създаване на работни места; подчертава,

че политиките следва да се разработват в рамките на дългосрочни хоризонти, което включва обвързващи цели, когато това е необходимо, както и показатели за измерване на напредъка за постигането им;

15. подчертава необходимостта от последователност на политиките за насърчаване на производството на енергия от възобновяеми източници и на енергийната ефективност, за да се насърчи местното развитие и създаването на работни места на местно равнище;
16. призовава държавите членки изцяло да спазват и прилагат новите разпоредби на преразгледаното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки и проактивно да въведат екологични и социални критерии в политиките си в областта на обществените поръчки с цел създаване на устойчиви работни места;
17. призовава Комисията да изпълни ангажимента си да предложи по-амбициозно законодателство в областта на отпадъците, в което да се използва изцяло и незабавно значителният потенциал на кръговата икономика за създаване на работни места;
18. призовава Комисията да използва Европейския семестър и прегледа на стратегията „Европа 2020“ в подкрепа на създаването на зелени работни места; призовава Комисията да отправи специфични за всяка държава препоръки, които да допринесат за по-висока заетост и за по-малък екологичен отпечатък, включително и за преминаването от данъчно облагане на труда към екологично данъчно облагане и за постепенното премахване на непродуктивни субсидии до 2020 г.;
19. призовава Комисията да поднови ангажимента си към стратегията „Европа 2020“ и да представи междинния си преглед без забавяне; призовава Комисията да въведе качествена заетост и ефективност на ресурсите като водещи цели; призовава Комисията да предложи по-амбициозни социални и екологични цели за 2030 и 2050 г.;

Инвестиране в създаването на устойчиви работни места

20. призовава Комисията и държавите членки да насърчават качествени инвестиции, насочени към генериране на обществени ползи; призовава Комисията и държавите членки да поставят акцент върху инвестициите в области с положително въздействие върху политиката за пазара на труда с цел създаване на достойни работни места и борба с безработицата;
21. подчертава факта, че инвестирането в енергийната ефективност насърчава създаването на работни места на местно равнище и икономическото развитие на местно равнище и че гарантирането на енергийната ефективност на сградите е най-ефективният от гледна точка на разходите начин да се предложат дългосрочни решения за енергийната бедност;
22. препоръчва целите, свързани с климата, енергията от възобновяеми източници и целите за енергийна ефективност да се разглеждат като инвестиционни цели;

23. призовава държавите членки да се възползват изцяло от възможностите по правната рамка за европейските структурни и инвестиционни фондове и други източници на финансиране от ЕС за насърчаване на устойчиви проекти в подкрепа на зелената заетост;
24. призовава Комисията и държавите членки да използват преразглеждането на многогодишната финансова рамка (МФР) след изборите през 2016 г. с цел насърчаване на зеления преход на нашите икономики;

Малки и средни предприятия (МСП)

25. подкрепя целите на Зеления план за действие за МСП и неговите ориентирани към МСП дейности за подобряване на ресурсната ефективност, подпомагане на зеленото предприемачество, оползотворяване на възможностите за по-екологосъобразни вериги за създаване на стойност и улесняване на достъпа до пазара за зелените МСП;
26. отбелязва, че МСП са основен двигател за създаването на работни места в Европа; подчертава, че МСП са изправени пред особени предизвикателства при използването на възможностите за заетост на един екологосъобразен преход, по-специално по отношение на достъпа до финансиране, обучение и преодоляване на недостига на умения; призовава Комисията и държавите членки да предприемат амбициозни действия за предоставяне на помощ за улесняване на създаването на зелени работни места в МСП, включително чрез целенасочена информация, повишаване на осведомеността, техническа помощ, достъп до финансиране и мерки за обучение;
27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Инициативата за зелена заетост¹ на Комисията беше публикувана през юли 2014 г., заедно със „Зелен план за действие за МСП“² (също обхванат от настоящия доклад) и съобщението относно кръговата икономика.

Инициативата има за цел да доразвие работния документ на службите на Комисията от 2012 г. „Проучване на потенциала за създаване на заетост на зеления растеж“³ – част от пакета за заетостта – който подчертава, че до 20 милиона работни места могат да се създадат до 2020 г. в зелената икономика и взема предвид насоките за заетостта, в които държавите членки се призовават да: ... *насърчават създаването на работни места, включително в областта на грижите и зелената заетост.*⁴

Съществува въпросът как да се определя какво се разбира под „зелени“ работни места, по-специално при опитите за проследяване на развитието им за статистически цели. Според МОТ зелените работни места са *достойни работни места, които:*

- *намаляват потреблението на енергия и суровини*
- *ограничават емисиите на парникови газове*
- *свеждат до минимум отпадъците и замърсяването*
- *опазват и възстановяват екосистемите.*

Редица лица, допринесли за настоящия доклад, включително UEAPME и проф. Пол Екинс от UCL, изказаха съображения пред докладчика, че би било по-целесъобразно да се мисли в общия контекст на екологизиране на икономиката, по-подходящ по отношение на продуктите, процесите и услугите, и че такъв подход трябва да бъде интегриран във всички политики: политиките в областта на данъците, заетостта, пазара на труда, образованието и обучението, научните изследвания, иновациите, климата и енергетиката.

Зелената икономика взема за основа редица предизвикателства, очертани от Комисията: „Неефективното използване на ресурсите, неудържимият натиск върху околната среда и изменението на климата, както и социалната изолация и неравнопоставеността...“⁵ – фактори за социално напрежение, добре познати на нашата комисията, както и високата безработица. Тези предизвикателства, разбира се, ще засегнат трудовата сфера. Например, голямата верига супермаркети, ASDA, изчислява, че 95 % от нейната прясна продукция е изложена на риск поради изменението на климата, а една трета — на

¹ Инициатива за зелена заетост: оползотворяване на потенциала на зелената икономика COM (2014) 446 окончателен

² Съобщение на Комисията, озаглавено „Зелен план за действие за МСП“ COM(2014)440

³ Работен документ на службите на Комисията „Използване на потенциала на екологосъобразния растеж за създаване на заетост“ (SWD(2012)92).

⁴ Решение [2010/707/ЕС](#) на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки [Официален вестник L 308, 24.11.2010 г.].

⁵ Инициатива за зелена заетост: оползотворяване на потенциала на зелената икономика COM (2014) 446 окончателен

сериозен риск¹.

Необходимостта от генерализиране на обсъжданията по въпроса е отразена в искане от основно значение, отправено към докладчика от страна на много лица, допринесли за доклада: необходимостта от съгласувана, всеобхватна политическа рамка, която ще предостави предсказуема среда за обучение и инвестиции. Непоследователността на политиката и стимулите често се споменава като фактор, блокиращ напредъка и ограничаващ потенциала за създаване на заетост. Такава политика трябва да се стреми да гледа в дългосрочен план: Построените сега сгради може да останат през следващите петдесет години, така че трябва да отговарят на най-високи стандарти за енергийна ефективност и устойчивото строителство; инвестициите в големите съоръжения за енергия от възобновяеми източници трябва да се правят с оглед на периода след 2020 г. и т.н.

Три основни източника на създаване на работни места, за които се знае, че са ефективни, бяха установени от професор Екинс и от други и предложени преди време от Комисията и от Парламента, но без необходимите действия по изпълнението:

- Реформа на екологичния данък — прехвърляне на данъчната тежест от заетостта към екологичните разходи, но като се гарантира че няма регресивно действие. Това би могло да бъде засилено допълнително чрез използването, понастоящем, на процеса на семестъра и препоръките на национално равнище. За да има съгласуваност, следва също така да бъдат положени усилия за премахването на имащите обратен ефект субсидии, които подкрепят замърсяващи или въглеродно интензивни сектори
- Енергийна и ресурсна ефективност. ЕП винаги последователно е подчертавал съществуващите възможности в тази област, наред с другото при предложенията относно енергийната ефективност, като същевременно се е борил срещу енергийната бедност чрез всеобхватна програма за сградна изолация². В прогнозите за въздействието върху заетостта на Директивата за енергийните характеристики на сградите³ се сочи възможно създаване на 2 милиона работни места, много от които, по определение, няма да бъдат делокализирани, а Директивата за енергийната ефективност дава допълнителен импулс в тази посока. Въпреки това въздействията могат да се усетят единствено ако директивите се прилагат ефективно (а това може да наложи по-силни механизми за прилагане) и са подкрепени от необходимите инвестиции и обучение. Налице е значителна потребност от подобряване ефективността на ресурсите: UEAPME посочва данни от Евробарометър, които показват, че 93 % от МСП са

¹ Подготовка за перфектна буря — умения за устойчивата икономика (Preparing for the Perfect Storm - skills for a sustainable economy), Институт за екологично управление и оценка (IEMA), 2015 г.

² Резолюция на Европейския парламент от 11 юни 2013 г. относно общинските жилища в Европейския съюз (2012/2293(INI))

³ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите

предприели поне едно действие с цел увеличаване на ефективността на ресурсите¹.

- Развиване на веригата на доставки, така че ЕС да се възползва от всички етапи по отношение на заетостта и в икономически план. Налице е ясна необходимост от промишлена стратегия, която да насочва и насърчава инвестициите, например в сектора на възобновяемите енергийни източници, което би могло да доведе до повече заетост в селските и бившите промишлени райони. Развитието на веригата на доставки е необходимо също така, за да бъде двигател на промените и да гарантира, че всички части на стопанската дейност са в състояние да отговорят на предизвикателствата. Много дружества не се стремят към подобрения на веригите на доставки във връзка с емисиите, приспособяването към изменението на климата или ефективността на ресурсите.

За осъществяването на този преход към зелена икономика ангажираността на работната сила е от решаващо значение. Някои сектори ще претърпят значителни промени, дори упадък, а управлението на тази промяна ще бъде по-положително, ако се предоставя ефективна подкрепа, преквалификация и евентуална смяна на производството. Фондовете на ЕС могат да играят важна роля в това отношение, ако се използват ефективно. На секторно равнище европейските работнически съвети играят важна роля в управлението на промяната. Участието на работната сила също ще спомогне за създаването на възможности. „Зелените представители“, еквивалент на представителствата по отношение на здравето и безопасността, могат да бъдат полезни, като ръководят дейностите по информиране и промяната, както се посочва в доклада на Конфедерацията на синдикатите (TUC) „Ефектът на Съюза“ („The Union Effect“).² Групата PHS, например, е създавала мрежа на екологичните шампиони, които разполагат с необходимите умения и експертни познания; създавала е също така възможност да се получи акредитация за тези умения; те са спомогнали за намаляване на разходите за осветление и са постигнали значителен напредък в областта на рециклирането и възстановяването на суровини.

Ангажираността на работната сила също е от значение, тъй като трудът следва да бъде достоен труд: със справедливо възнаграждение, с добра работна среда и здравословни и безопасни условия на труд. Промишлените отношения в някои зелени сектори са твърде слабо развити, както на равнище работодател, така и на равнище работници, и следва да се насърчава нов секторен социален диалог. Преразгледаната стратегия за здравословни и безопасни условия на труд следва да вземе под внимание новите или променящите се рискове в развиващите се сектори.

Когато предприятията желаят или трябва да предприемат действия, за да направят икономическата си дейност по-устойчива, много от тях нямат увереност по отношение на управлението на риска или процеса на промяна или пък откриват, че не могат да намерят работници с необходимите умения. В съобщението на Комисията се правят

¹ Експресно проучване на Евробарометър № 381-2014

² The Union Effect - greening the workplace, TUC

https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/The_Union_Effect_Greening_The_Workplace_Covers_2014_All.pdf

редица положителни предложения и ни е необходим цялостен подход, който води до признаването на необходимостта да се разбере защо устойчивостта е важна за икономическата дейност и за обществото като цяло. Необходимо е да се познаят принципите на устойчивостта в училище и все още е налице липса на студенти, специализиращи в умения в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката, особено момичетата — и това е постоянен проблем. Научихме от Националния съюз на студентите от Обединеното кралство, че 60 % от студентите първа година, участвали в проучването, са заинтересовани да научат повече за устойчивостта, независимо от техния курс на обучение. Необходимо е този интерес да се развие и да се създадат общи умения, ако искаме да интегрираме зелените работни места: учащите желаят да сътрудничат в разработването на подходящи курсове на обучение. Както посочва Националният съюз на студентите, ако търсим водещата роля по тези въпроси, 80 % от световните лидери имат университетско образование — това което се случва там, може да оформи бъдещето.

Много също така може да се направи на секторно равнище, както показва проектът „GreenVET“ на EUROFER.¹ Чрез предоставяне на задълбочено обучение относно законодателния и техническия контекст (включително ресурсната ефективност), в рамките на който стоманодобивната промишленост работи, се очаква това акредитирано обучение да позволи по-голяма мобилност в рамките на сектора и пренос на експертни познания. Също така следва да се стремим към валидирането на резултатите от формалното и неформалното учене, както и признаването на валидирането като инструмент за преодоляване на разминаването между потребностите на пазара на труда и наличните умения — както е отбелязано от докладчика, много работници придобиват умения посредством практиката, но те никога не са официално признати, което се превръща в пречка за развитие в кариерата. Съветите по уменията може да изиграят важна роля за осигуряване на актуализирането на програмите за необходимите секторни и специфични умения, както и за реагиране по отношение на пазарните промени. Необходима е, обаче, всеобхватна пътна карта на уменията и участието на всички заинтересовани лица, от професионалните съветници и службите по заетостта (Европейската мрежа на обществените ведомства по труда може да даде важен принос) до предоставящите обучение (включително местните органи), социалните партньори и правителствата.

Обученията, при все това, трябва да бъдат достъпни, приемливи като цена и налични през целия индивидуален трудов живот. Липси на умения съществуват не само на началното равнище, но често и на равнище управление на проекти, както например при строителните инженери. Европейската асоциация за вятърна енергия (EWEA) счита, че понастоящем има недостиг на умения, който би могъл да доведе до дефицит от около 15 000 квалифицирани работници до 2030 г. Недостигът на умения е вероятно да бъде по-голям в областта на експлоатацията и поддръжката, което възпрепятства създаването на работни места на местно и регионално равнище в селските райони с вятърни паркове — области, в които често липсват възможности за заетост. Нужно е време, за да се създаде опитна работна сила.

Можем също да разработим по-динамичен подход към настоящите безработни чрез

¹ http://www.gt-vet.com/?page_id=18

иновативни подходи: може да се заплаща на безработни строителни работници да заместват работници, посещаващи курсове на обучение; лица с висше образование, компетентни в областта на устойчивостта, биха могли да бъдат устроени за определен период от време (платен) в дружества или организации, които искат да развият своите практики в областта на устойчивостта: такава схема в Обединеното кралство е създавала повече от 50 работни места до момента, тъй като организацията са решавали да назначат за постоянно устроения при тях персонал.

Въпреки това инвестициите и подходящите стимули, съобразени с цялостна и стабилна политическа среда, са от решаващо значение, ако се стремим към действителна зелена икономика на мястото на настоящата мозайка от инициативи. Новият ЕФСИ предлага друга възможност за предприемането на такива целенасочени, качествени инвестиции въз основа на принципа на партньорство, о също и интелигентното използване на други фондове на ЕС, както е посочено в съобщението на Комисията: знаем, че обновяването на сградите предлага добра възвръщаемост на инвестициите, както от гледна точка на работните места, така и от гледна точка на икономията на енергия. Не бива да забравяме, че други сектори, като например социалните грижи, също така се нуждаят от инвестиции за създаване на достойни условия на труд. Както Европейската мрежа на предприятията за социална интеграция (ENSIE) и Социалните предприятия на Европейския съюз за повторна употреба и рециклиране (RREUSE) посочиха, социалната икономика показва също така, че може да осигури значителен брой работни места в областта на ремонтите и повторната употреба и да допринесе за социалното приобщаване. Политиката в областта на възлагането на обществени поръчки също следва да играе роля по отношение на използването на по-устойчиви (екологосъобразни и социални) клаузи за отговорните покупки. Законодателният акт за социалната стойност на Обединеното кралство предлага интересен пример¹.

Инвестиции също са необходими, за да се стимулират нужните иновации в промишлената политика на ЕС, предназначени да превърнат ЕС в най-ефективно използващата природните ресурси икономика в света, като същевременно разработването на активни стратегии за осигуряване на обществените преходи се управлява добре, като ползите се разпространяват в ЕС.

МСП могат да срещнат особени затруднения по отношение на прехода. ОИСР счита, че адаптирането им към устойчиви от гледна точка на околната среда практики, както в производството, така и при услугите, е ключово за успешния преход, но счита, че буди загриженост фактът, че повечето МСП изглежда са слабо информирани за бъдещите потребности от екологосъобразни умения и инвестициите им в обучение относно екологосъобразността са много ограничени². На тези трудности трябва да се отговори с конкретни действия на базата на Зеления план за действие за МСП, като се започне с целенасочена информация и повишаване на осведомеността чрез подходяща помощ за преминаване към по-екологични продукти и процеси, както и с ефективни стимули. Наличието на цялостен подход по отношение на веригата на доставки също има важна роля, когато е възможно да се използва скала за обучение и други ползи. Регионалните и местните органи също имат важна роля за тази подкрепа, както и финансовите

¹ Public Services (Social Value) Act 2012 <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/3/enacted>

² Потенциалът за работни места на преминаването към нисковъглеродна икономика (The jobs potential of a shift towards a low-carbon economy), ОИСР

институции.

Ясно е, че сферата на труда е вече засегната от големите световни тенденции, но че реакцията на ЕС досега не е довела до цялостен отговор. За да гарантираме, че можем да поддържаме и да разширяваме възможностите за заетост и създаване на работни места, се нуждаем от всеобхватен, съгласуван отговор – от политическото равнище до основното обучение. Времето е от съществено значение, тъй като понастоящем губим възможности в сравнение с други части на света и не успяваме да подготвим цялостно нашата работна сила за предизвикателствата, пред които сме изправени. Съобщението на Комисията дава някои от отговорите, но ще изисква всички институции на ЕС да изиграят своята роля, ако искаме наистина да осъществим необходимия преход.